

Handläggare:

Stadsdelsförvaltningen: Thomas Kultti, 08-508 19 101

Idrottsförvaltningen: Åke Roxberger, 08-508 26 745

Utbildningsförvaltningen: Bo Karlsson, 070-582 50 30

Till
Utbildningsnämnden
2010-12-09

Förslag till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner för sin del förslaget till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde enligt uppdrag från kommunfullmäktige inom ramen för visionen för Söderort 2030, och överlämnar det till kommunfullmäktige.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma med konkreta förslag till genomförande i nämndens verksamhetsplan 2011.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Thomas Persson
förvaltningsdirektör
utbildningsförvaltningen

Olof Öhman
t f förvaltningsdirektör
idrottsförvaltningen

Sammanfattning

Inom ramen för kommunfullmäktiges vision för söderort 2030 har Farsta stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen gemensamt tagit fram ett underlag för idrottsprofilering inom stadsdelsnämndens och idrotts-

nämndens verksamheter och utbildningsförvaltningens skolor inom stadsdelsområdet. Syftet är att Farsta ska utgöra ett nav för idrott och hälsa i hela staden.

Ärendets beredning

För ärendets beredning har Farsta stadsdelsförvaltning, idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen inrättat en styrgrupp bestående av de ansvariga förvaltningscheferna. Ärendet har utarbetats av en projektgrupp med representanter för de tre förvaltningarna, i samråd med berörda skolor, föreningsliv och verksamheter inom staden. Organisationen bör finnas kvar för fortsatt samordning av idrottsatsningen i Farsta.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 12 april 2010 (dnr 302-838/2009) om programmet **Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling**. Inom ramen för programmet fick Farsta stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden och idrottsnämnden i uppdrag ”...att återkomma med förslag om en särskild idrottsprofil för skolorna i Farsta.”.

Stadsledningskontoret anförde i remissbehandlingen bland annat följande:

”I diskussioner kring Söderortsvisionen har frågan kommit upp om att profilera vissa områden utifrån idrott och eller kultur. I Farsta finns en idrottsprofil på gymnasiet och många grundskolor arbetar också särskilt med idrott. I stadsdelen finns ett rikt idrottsliv. Stadsledningskontoret föreslår att staden inom ramen för det fortsatta arbetet kring utvecklingen av Farsta beaktar frågan om tydligare idrottsprofilering av hela stadsdelen. Stadsdelsnämnden Farsta föreslås få i uppdrag att tillsammans med utbildningsnämnden och idrottsnämnden pröva frågan närmare.

Det är av stor generell vikt för trivsel och utvecklingen av hela Söderort att det finns ett rikt utbud av idrott, fritid och kultur. Berörda nämnder bör särskilt beakta detta. Inom ramen för detta måste det i all planering också bevakas att det finns en god tillgång på möteslokaler. Ett ökat samnyttjande av skollokaler också för mötes- och föreningsverksamhet kan vara en väg för att främja lokal verksamhet.”

Förvaltningarnas synpunkter och förslag

Perspektiv på idrottsprofilering

Enligt förvaltningarnas mening bör idrottsprofileringen omfatta både breddidrott, talangutveckling och elit. Den bör ha ett tydligt folkhälsoperspektiv. Folkhälsa, bredd- och elitidrott betingar varandra. En befolkning som tidigt vänjer sig vid och

finner lust i fysisk aktivitet kan stimuleras att ägna sig åt idrott. En satsning på rörelse, hälsa och breddidrott skapar en jordmån för utveckling av framgångsrika idrottsmän och kvinnor i världsklass. Samtidigt kan framgångsrika idrottsmän och kvinnor inspirera fler till att börja idrotta och röra sig.

Ambitionen att utveckla idrottsprofil i Farsta stadsdelsnämndsområde kan belysas ur tre perspektiv, ett utbildningsperspektiv, ett idrottsligt perspektiv och ett stadsdelsnämndsperspektiv.

I. Utbildningsperspektivet

Det är viktigt för Stockholms utveckling att ha bra skolor i hela staden. Skolorna i Farsta är bra men kan bli bättre. För att leva upp till stadens vision om en skola i världsklass måste skolorna i Farsta i likhet med övriga skolor förbättra sina resultat.

En stor del av eleverna i stadsdelsnämndsområdets skolor har besvärlig socioekonomisk bakgrund. Sambanden mellan elevernas bakgrund och deras kunskapsresultat är starka i hela staden. Den stora utmaningen för skolorna i Farsta är att ge utbildning av så god kvalitet att alla elever kan nå målen. Utbildningen måste kunna kompensera för t ex språksvårigheter och brist på studietraditioner i hemmet. Skolorna i Farsta ska vara ”världsbäst för varje elev” så att alla elever kan utvecklas till höjden av sin förmåga.

I Farsta är andelen barn som går i kommunens grundskolor inom stadsdelsnämndsområdet lägre än för något annat stadsdelsnämndsområde i Stockholm. Den skärpta konkurrens och den drivkraft till ökad segregering som följer av det fria skolvalet ställer skolorna inför nya utmaningar. För att kunna förbli skolor som präglas av social och etnisk mångfald måste skolorna i Farsta stärka sin attraktionskraft.

Farsta gymnasium har lyckats vända en negativ trend och har trots minskade årskullar och skärpt konkurrens förbättrat sina sökandetal under de senaste åren. De kommande åren accelererar minskningen av årskullarna i gymnasieåldern, varför skolan måste höja sin attraktivitet ytterligare.

En satsning på idrottsprofilering i Farsta kan bli ett verksamt medel för att nå högt ställda mål, både när det gäller elevernas lärande och utveckling och när det gäller skolornas attraktionskraft.

Positiva förebilder

Idrottssatsande elever har oftast en hög ambitionsnivå. De är vana vid att arbeta hårt och disciplinerat för att nå sina mål. Därigenom kan de bli goda föredömen för alla elever på sina skolor.

Social stabilitet

Idrottssatsande elever har oftare än andra elever en stabil social situation. Genom ett stort inslag av idrottssatsande elever kan skolorna få en utbildningsmiljö som kännetecknas av god social stabilitet.

Attraktionskraft

Skolor i innerstaden har ofta en hög attraktionskraft utifrån sitt geografiska läge, särskilt för barn och ungdomar i grundskolans högre årskurser och gymnasiet. För att hävda sig i konkurrensen behöver skolorna i Farsta erbjuda en överlägsen kvalitet och dessutom erbjuda ett mervärde som kan kompensera för det mindre attraktiva läget. Exemplet Farsta gymnasium visar att idrotten kan vara ett mervärde som bidrar till att höja skolans attraktionsvärde.

II. Idrottsperspektivet

Stadens idrottspolitiska satsningar har fokus på fysisk aktivitet och motion ur ett folkhälsoperspektiv. Verksamhet för unga prioriteras och fler unga ska bli aktiva motionärer och idrottsutövare. En samlad satsning på idrott, rörelse och hälsa i Farstas hela skolsystem, från förskola till gymnasium, skulle verksamt kunna bidra till ökad måluppfyllelse. Idrottsnämnden konstaterar i VP 2010 bland annat

”En avgörande fråga för framtiden är hur idrottsrörelsen, skolan och idrottsförvaltningen ska kunna samverka för att öka den fysiska aktiviteten bland ungdomar. Den här frågan är av avgörande betydelse för idrottsrörelsens framtid och skolans trovärdighet.”

För att göra anspråk på att vara en idrottsstad i världsklass behöver staden också bidra till att skapa goda förutsättningar för talanger att utvecklas till elitidrottare på högsta nivå. Det gör staden genom att erbjuda idrottsanläggningar och genom ekonomiskt stöd till idrottsföreningar. Flera andra kommuner, t ex de båda storstadskommunerna, Göteborg och Malmö, och kommuner i länet, t ex Haninge, har en utvecklad strategi för talangutveckling genom samverkan mellan skola och idrottsrörelse. Sådan strategi och plan saknas i Stockholm. I stadens Idrotts-

politiska program omnämns endast skolidrott och rastverksamhet liksom skolans roll ur folkhälsoperspektivet. Skolans roll i ett talangutvecklings- eller elitidrottsperspektiv berörs inte.

En satsning på idrottsprofilering kan bli ett verksamt medel att nå högt ställda mål såväl när det gäller folkhälsa som när det gäller talangutveckling och elitidrott.

Konsekvent fokusering

Genom att rörelse, hälsa och idrott blir ett gemensamt fokusområde i hela skolsystemet från förskola till gymnasium ges förutsättningar för att ett rörligt och hälsosamt liv ska kunna följa eleverna upp genom hela vuxenlivet. När rörelse, hälsa och idrott också blir ett fokusområde för alla verksamheter inom Farsta stadsdelsnämndsområde skapas än bättre förutsättningar.

Samlade resurser → kritisk massa

Antalet skolor med anspråk på att bedriva idrottsverksamhet på talangutvecklings- och elitnivå är idag stort. För gymnasieskolans del innebär reformen som träder i kraft hösten 2011 en kraftig minskning av denna verksamhet. Ämnet specialidrott får endast anordnas av Riksidrottsgymnasier och nationellt godkända idrottsutbildningar, NIU. Sådana utbildningar ska tillstyrkas av specialidrottsförbund och beslutas av Skolverket. Kvalitetskraven sätts mycket högt vilket medför en avsevärd begränsning av antalet skolor som kan bedriva specialidrott. Statens inriktning pekar fram mot resurskoncentration och effektivisering av talangutvecklingen. Statens ambitioner bör mötas av en motsvarande hållning från stadens sida. Inledningsvis som ett projekt men med senare övergång till permanentning. Detta bör prövas inom ramen för idrottsförvaltningens bidragsgivning till idrottsrörelsen.

III. Stadsdelsperspektivet

Jämfört med stadens genomsnitt kännetecknas Farsta stadsdelsnämndsområde av en befolkning med låg utbildningsnivå och låga inkomster. 36,9 % av befolkningen inom stadsdelsnämndsområdet har eftergymnasial utbildning mot 44,1 % i söderort och 51,8 % i hela staden (2007). Medelinkomsten för befolkningen 20-64 år var 2007 237 000 kr mot 250 000 i söderort och 285 000 i staden. Ohälsotalen är höga, 35,2 dagar per person och år mot 31,3 i Söderort och 27,9 i staden (2007). Psykisk ohälsa bland unga uppmärksammas bland annat inom projektet Modellområde Farsta. Samtidigt har området också många stora fördelar. Till dem hör goda naturliga och infrastrukturella förutsättningar för rörelse, motion och idrott:

En implementerad idrottsprofil inom stadsdelsnämndens verksamheter för barn och ungdom medför att alla barn och ungdomar på ett naturligt sätt under sin uppväxt kommer i kontakt med begreppen motion, hälsa och idrott. Inom stadsdelsnämndens verksamheter finns de fysiska möjligheterna och den pedagogiska kunskapen om hur rörelse, motion och idrott främjar ett folkhälsoperspektiv i allmänhet och förbättrar skolprestationer i synnerhet. Alla barn och ungdomar ska ges möjligheter att få prova på olika aktiviteter inom idrott, dans och kultur.

Naturliga resurser

Farsta rymmer naturområden med vackra promenad- och motionsslingor bland annat vid sjön Magelungen. Farsta sim- och idrottshall erbjuder goda förutsättningar för handboll, basket, innebandy, volleyboll, bordtennis, simning, judo, skytte mm. Utöver Farstahallen finns fullstora idrottshallar i Gubbängen och Sköndal. Farsta idrottsplats erbjuder goda förutsättningar för fotboll, ishockey och friidrott. I närbelägna Ågesta finns ett fantastiskt friluftsområde med motions- och skidspår, utegym, vandringsstigar mm. Här finns också en golfbana av god kvalitet som även erbjuder möjligheter till skidåkning vintertid. Några av länets allra bästa områden för orientering finns i närområdet. I Magelungen finns en roddanläggning och vintertid finns möjlighet till långfärdsskridsko på plogad bana. Farsta stadsdelsförvaltning och kulturförvaltningen ska utveckla samverkan gällande dans och rytmik inom Kulturskolan.

En satsning på idrottsprofilering kan bli ett verksamt medel att nå högt ställda mål inom både folkhälsa och när det gäller att göra området mer attraktivt och stärka dess varumärke. Ur stadsdelsnämndsperspektivet är det viktigt att idrottsprofileringen inkluderar flickors idrottsutövande och beaktar hur intresset för idrott kan väckas hos unga flickor. På sikt bör andelen flickor som är aktiva i organiserad idrott öka.

Social stabilitet

Det finns goda skäl att tro att aktivt deltagande i idrottsföreningar medverkar till social stabilitet, inte bara för deltagande barn och ungdomar, utan också för deras föräldrar. Engagemang i förening och barnens idrottsutövande kan bidra till att minska utanförskap och sociala problem.

Ohälsotal

Det är ostridigt att motion och rörelse motverkar sjukdom och bidrar till ett allmänt välmående. En befolkning som fostras till rörelse och aktivitet från förskola till gymnasium kan förväntas generera färre sjukdagar. Barn och unga

som dras in i aktiviteter av rörelse, motion och idrottsutövande kan förväntas drabbas av psykisk ohälsa i mindre utsträckning än annars.

Attraktivitet/varumärke

Skolornas kvalitet är en lokaliseringsfaktor av växande betydelse för såväl boende som näringsliv. Vi vet idag att skolornas kvalitet och anseende i ett område är en betydelsefull faktor i föräldrarnas val av bostadsort. En stimulerande, innovativ och sportsligt inriktad skolmiljö bör även kunna attrahera entreprenörer och familjeföretagare att etablera sig i Farstaområdet.

En stor del av näringslivet använder just idrott för att stärka sitt varumärke och för marknadsföring. En tydlig profilering av idrott som är starkt förknippat med Farsta stadsdelsnämndsområde ger goda förutsättningar i arbetet med att utveckla näringslivet. En idrottsprofilering av Farsta sammanfaller väl med **Farsta Large**, ett pilotprojekt mellan Stockholms stad och bygg- och fastighetsbranschen. Projektets syfte är att utveckla Farsta som tyngdpunkt i visionen om en attraktiv utveckling av Stockholms ytterstad.

Utveckling av idrottsprofileringen

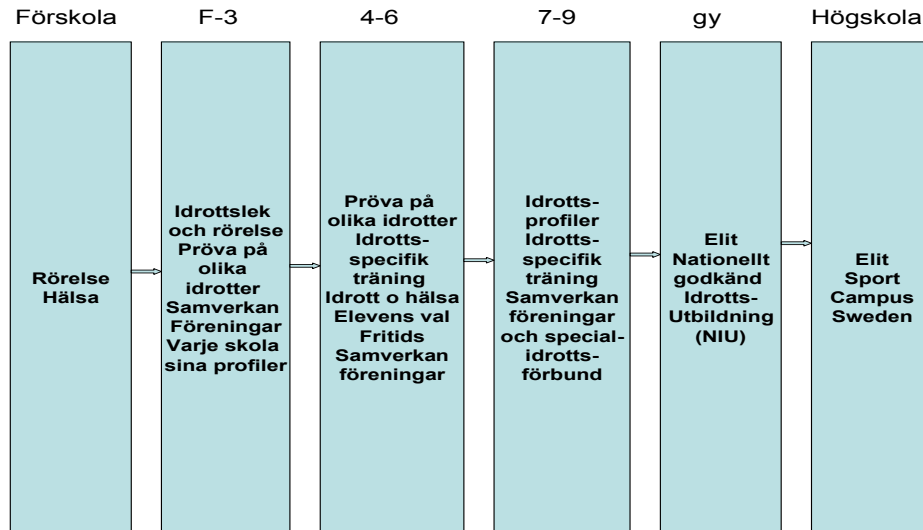
Vision

"Om tio år är Farsta välkänt som Stockholms idrottsnav. Här har staden, skolor och föreningar gått samman och skapat en unik miljö för idrott. I Farsta finns den bästa infrastrukturen för idrott och den bredaste ungdomsverksamheten. Skolorna bidrar till den bästa talangutvecklingen i hela staden inom många idrotter.

2030 är Farsta Sveriges ledande idrottsnav och uppmärksammat långt utanför landets gränser"

Viktigt för att visionen ska förverkligas är

- att idrott och hälsa, motion och rörelse präglar skolorna som helhet, alltifrån förskola till gymnasieskola.

- att utvecklingen sker i mycket nära samverkan med lokala idrottsföreningar, med elitidrottsklubbar, med specialidrottsförbund och med idrottsakademier
- att handikappidrott för barn och ungdom med olika funktionsnedsättningar inbegrips
- att idrotts- och hälsorelaterade verksamheter förmås att etablera sig i Farsta
- att infrastrukturen för idrott i Farsta byggs ut
- att stadens ledning aktivt understödjer satsningen

Förskola och fritidsverksamhet

Förskolorna och fritidsverksamheten i Farsta erbjuder redan idag en inbjudande och utforskande pedagogisk utemiljö som är anpassad för lek, rörelse och fysiska aktiviteter. Miljöerna erbjuder både släta gräsytor och kuperad terräng.

Förskolorna har egna, oftast stora, gårdar och närhet till grönområden, parklekar, bad och friluftsområden. Detta ger goda förutsättningar till spontanlek och fysisk rörelse. Förskolebarn i åldrarna 2-5 år, både pojkar och flickor, tar ofta egna initiativ till fotboll, landbandy, friidrott och andra lekar på förskolegårdarna.

Barnen är vana att vistas ute både sommar och vinter. Dessa goda miljöresurser kan med en idrotts- och hälsokunskapsorienterad pedagogik stimulera barn från tidig ålder till lustfyllda fysiska aktiviteter som ett naturligt inslag i uppväxtmiljön. Ett intresse som väcks och som ger en naturlig utveckling till fortsatt organiserat idrottsutövande.

➤ **Förskoleverksamhet**

Utvecklingsområden

Förskolemiljön inspirerar till allsidiga rörelser och lekar som lägger grunden till en god hälsa, framtida idrottsutövande och som är skadeförebyggande i senare åldrar. Förskolorna i Farsta utvecklar detta i samverkan med idrottsrörelse och föreningsliv. Samverkan ger kunskap om hur miljöer och aktiviteter skapas som stimulerar barn till lustfylld lek och rörelse, balans och koordination. Barnen lär sig förstå sin kroppsutveckling och att det är roligt att röra på sig.

Förskolorna kan metodiskt skapa ett intresse hos barnen för rörelse och idrott genom att skolorna aktivt följer de stora idrottsevenemangen och själva ordnar ”parallella” tävlingar som barnen kan delta i när det exempelvis är Vasaloppet, friidrotts-VM och motsvarande idrottshändelser. Det är viktigt att barnen får uppleva den gemenskap och kamratanda som ett rörelse- och idrottsutövande ger. Förskolorna kan utveckla nära relationer till de lokala idrottsföreningarna med syfte att alla förskolebarn ska få möjlighet att utöva ”prova på”-idrott och ingå i ett organiserat föreningsliv på sin fritid. Områdets idrottsföreningar bjuds in till förskolorna för att berätta om och visa på ”sin” profil. För de äldre förskolebarnen bör också studiebesök på idrottsföreningar och sportanläggningar vara naturliga inslag i barnens kontakter med närsamhället. Inom förskolan finns goda förutsättningar för att grundlägga goda vanor när det gäller hälsa och kost. Förskolan ger barnen kunskap om hygien och om kostens betydelse och att man äter rätt sorts mat.

Förskolorna utvecklar den fysiska miljön att stimulerar till rörelse och lek som anknyter till idrottsaktiviteter. Någon förskola bör få möjlighet att anlägga en multisportarena som är anpassad för fyra- och femåringar.

➤ **Fritidsverksamhet**

Utvecklingsområden

Stadsdelsnämndens fritidsaktiviteter för barn och ungdom främjar lek, rörelse och spontanidrott. Stockholms kommun erbjuder fritidsaktiviteter till alla barn från förskoleålder upp till gymnasienivå. Den kommunala fritidsverksamheten finns alltså med i många barn och ungdomars liv under hela deras uppväxt. Fritidsverksamheten kommer också i kontakt med många ungdomar som inte har anknytning till föreningslivet eller ingår i sammanhang av organiserade aktiviteter.

Fritidsverksamhetens aktiviteter kan länkas ihop närmare med förskolan, grundskolan och föreningslivet. Fritidsverksamheten får tydligare fokus på att ”fånga in” och engagera ungdomar till fysiska aktiviteter och att planera för ”spontan-

idrott". Parklekarnas och fritidsgårdarnas utbud liksom miljön i förskolorna planeras, för att stimulera till fysiska aktiviteter. Alla ungdomar som visar intresse för idrott ska, oavsett egna ekonomiska resurser, få möjlighet att prova på olika idrotter och få hjälp till kontakt med idrottsföreningar. Ungdomar som inte vill ingå i gruppssammanhang ska få möjlighet att prova på individuella aktiviteter. Stor vikt bör läggas vid att flickor ska få samma möjligheter och utrymme som pojkar att prova på dans, rytmik och övriga idrotter som attraherar dem.

Fritidsverksamheternas pedagogiska uppgift bör vara att stärka flickors möjligheter och självklara rätt att ta de offentliga idrottsarenorna i anspråk på samma sätt som unga pojkar gör. Fritidsverksamheten har en naturlig pedagogisk roll att lära våra ungdomar mer om hygienens och kostens betydelse för att främja hälsa och ett friskt liv.

Ungdomar som vill engagera sig mer ska få hjälp att arbeta som förebilder och volontärer i samarbete med idrottsföreningar. Engagerade ungdomar ska få förtroendet att, inom kommunens program för feriejobb, få kommunala sommarjobb och i samarbete med de lokala föreningarna, anordna dagkollo och sportaktiviteter för de yngre barnen på sommarloven. Någon badplats och parklek bör få möjlighet att anlägga en multisportarena.

Grundskolan

Gubbängsskolan (årskurs F-9) har en väl utvecklad idrottsprofil med inriktning mot fotboll i samarbete med Hammarby FF genom Hammarby Akademi (pojkar). Överenskommelse om samarbete har under hösten träffats också med Hammarby damer. Hökarängsskolan (årskurs F-9) har likaledes välutvecklade och framgångsrika profiler, dels en bred, ej grenspecifik, inriktning och dels basket i samarbete med Polisen. Kvickentorpsskolan (årskurs 4-9) har en fotbollsprofil samt en allmän idrottsprofil.

Sköndalsskolan (årskurs 4-6) har en inriktning mot rörelse i de yngre åldrarna och har hösten 2010 påbörjat en större satsning på hälsa och rörelse i hela skolan. Hökarängsskolan bedriver arbete med rörelse och prova på-idrott även i de lägre årskurserna.

Utvecklingsområden

De tre skolor som har elever i årskurs 7-9 har under en tid, tillsammans med Farsta gymnasium, fört samtal om att utveckla sin idrottssatsning. Därmed finns ett fungerande koncept för hur idrottsverksamheten kan bedrivas med en tydlig och stark idrottsprofilering. De har enats om att på sina respektive skolor driva både en

breddidrottsinriktning gentemot alla elever och en inriktning mot talangutveckling för elever med håg och fallenhet för elitsatsning. De tre grundskolorna avser att fördela olika idrottsprofiler mellan sig och att samordna med Farsta gymnasium så att idrotter som också erbjuds på gymnasiet ska prioriteras. Genom samarbete mellan tränare, samträningar mm ska eleverna på grundskolorna se en tydlig röd tråd till Farsta gymnasium. Skolorna ska också lägga särskild vikt vid att välja idrotter som attraherar både pojkar och flickor.

Verksamhet i de lägre årskurserna är ännu inte lika utvecklad och samordnad, men ett stort intresse finns bland skolledare att driva frågan. I enlighet med principskissen ovan ska skolorna utveckla prova-på-verksamhet i samverkan med idrottsföreningar och mer generella aktiviteter på temat rörelse, motion och hälsa. Intresset från föreningslivet har visat sig vara mycket stort. Flera både lokala föreningar och elitföreningar har anmält intresse för att medverka även i de lägre årskurserna.

All personal på de kommunala skolorna ska ges kompetensutveckling inom området hälsa, kost, rörelse, motion och idrott. Implementering av idrotts- och hälsosatsningen i årskurs F-9 har påbörjats och kommer att fortsätta hela 2011.

Vid sidan av organiserad idrottsträning för satsande ungdomar ska skolorna förbättra möjligheterna till spontanidrott.

Idrottsprofileringen underlättas av en utbyggnad av infrastrukturen för idrott i stadsdelsnämndsområdet. Vid utbyggnad bör särskild vikt läggas vid tillgänglighetsanpassning så att handikappidrott kan bli en del i idrottsprofileringen. Nytorpsskolan bör då kunna inlemmas i satsningen även om skolan är belägen utanför Farsta stadsdelsnämndsområde.

Samtal förs med fristående skolor i Farsta för att få med också dessa i satsning och profilering. Särskilt ur stadsdelsnämnds- och befolkningsperspektivet är det viktigt att alla skolor i Farsta deltar.

Gymnasieskolan

Farsta gymnasium erbjuder sedan flera år specialidrott inom basket, fotboll, golf, handboll, innebandy och orientering. Verksamheten bedrivs i samarbete med specialidrottsförbund och elitklubbar. Skolan har under de senaste åren även utvecklat en hälsoprofil med en rad hälsofrämjande aktiviteter för elever och personal. Den är sedan 2009 certifierad som Hälsofrämjande skola.

Under hösten har Farsta gymnasium av Skolverket, efter tillstyrkan från respektive specialidrottsförbund, beviljats tillstånd att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning, NIU, inom sex idrotter där skolan idag bedriver verksamhet.

Skolan har en genomtänkt strategi kring att vara en hälsofrämjande skola för alla elever och är Hälsodiplomerad. Ett flerårigt landstingsfinansierat projekt för att utveckla former för stresshantering och mindfulness i skolmiljön pågår. För elever med svårigheter i skolidrotten finns en hälsostudio där även viktcoaching för överviktiga elever erbjuds.

Utvecklingsområden

I den nya gymnasieskolan som införs hösten 2011 blir tillstånd att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning, NIU, en förutsättning för att få anordna ämnet specialidrott utanför de riksrekryterande idrottsgymnasierna. Utbudet av specialidrott på gymnasieskolor såväl i riket som i regionen och staden bedöms därför minska betydligt. Det innebär ökade krav på kvalitet i specialidrottsutbildningen men också ökade möjligheter för Farsta gymnasium att attrahera idrottssatsande ungdomar.

För att matcha de nya kraven behöver Farsta gymnasium utveckla sitt nätverk av idrottsanknutna specialister inom idrottspsykologi, idrottsmedicin, idrottsfysiologi m fl. Möjligheterna att erbjuda boende, värdfamiljer och mentorer måste utvecklas för att ta emot elever från andra orter. Samverkan med specialidrottsförbund och föreningar måste utvecklas bland annat för att i alla idrotter få tillgång till bästa möjliga tränare.

Skolan behöver stärka och fördjupa sin inriktning på hälsofrämjande för alla elever och utveckla sin ordinarie skolidrott så att skolan inte enbart kommer att förknippas med elitidrott och talangutveckling.

Satsningar på nya idrotter ska samordnas med grundskolorna så att samma idrotter kan erbjudas. Nya idrotter ska självfallet också väljas i samråd med idrottsrörelsen. För idrottsintresserade elever som inte vill fullfölja egen elitsatsning ska Farsta gymnasium erbjuda utbildning med inriktning mot andra roller i idrottsrörelsen, t ex idrottsledarskap. Elever på dessa utbildningar blir en tillgång för grundskolorna genom att praktik och examensarbeten kan förläggas dit.

Infrastruktur

Kommunala anläggningar

Anläggningsutbudet i stadsdelsnämndsområdet Farsta är av varierande kvalitet, men har i flera fall under senare år underhållits och utvecklats. Någon anläggning har kommit till och fler finns med i idrottsförvaltningens långsiktiga planering.

I förvaltningens förslag till investeringsprogram till idrottsnämnden för perioden 2011 med inriktning på 2012-2014 föreslås att ett antal av listade /långsiktiga åtgärder ska kunna realiseras. Taktiken på när dessa kan genomföras är dock beroende av vilken ekonomi idrottsnämnden förfogar över, något som läggs fast i arbetet med respektive års verksamhetsplan.

Befintliga anläggningar:

Farsta sim- och idrottshall	(upprustas och moderniseras under 2011-2012)
Farsta idrottsplats	(upprustad och moderniserad 2004-2005, 11-manna konstgräsplan, 11-mannagräsplan, syntetbanor för friidrott, ishall, ytterligare utvecklingsplaner finns)
Gubbängshallen	(mindre idrottshall, liten idrottshall och motionsrum byggd 1958)
Gubbängens bollplan	(11-manna konstgräsplan byggd 2006)
Gubbängens idrottsplats	(11-manna gräsplan/konstfrusen bandybana, 11-manna konstgräsplan/speedway, 7-manna gräsplan)
Gubbängens sportfält	(naturgräs/parkområde för idrott sommartid exempelvis Eken Cup, ungdomsevenemang i handboll)
Hökarängshallen	(skolidrottshall)
Hökarängens bollplan	(11-manna gräsplan)
Kvickentorps bollplan	(11-manna naturgräsplan)
Sandåkra bollplan	(11-manna gräsplan)
Sköndalshallen	(fullstor idrottshall byggd 2004)
Sköndals bollplan	(7-manna gräsplan)
Västboda bollplan	(7-manna konstgräsplan)

Utvecklingsområden

Elitföreningar inom flera idrotter har idag sin verksamhet utspridd över stora områden, till stor del förorsakat av anläggningstillgång och träningsmöjligheter. Kan staden medverka i lösningar som möjliggörs koncentration kan verksamheten förläggas till Farsta. Samverkan med skolorna och god tillgång till träningsmöjligheter inom samma område är en stark lokaliseringsfaktor.

Gubbängens sportfält ska utvecklas till att bli ett omfattande område för utomhus-idrott och evenemang med både konstgräs- och naturgräsplaner för fotboll och rugby samt omklädningsbyggnader och parkeringar. Eken Cup ska också i fortsättningen kunna nyttja området sommartid. Även andra turneringar och idrottsevenemang kan med fördel förläggas till området sommartid.

Gubbängshallen/hallarna bör kompletteringsbebyggas med ytterligare en fullstor idrottshall med viss publikkapacitet.

Gubbängens idrottsplats upprustas och moderniseras med nytt konstgräs. Planer finns för en hall över bandybanan, utökad omklädningskapacitet m.m. Gubbängsskolan och Engelska skolan kan där fortsätta att utveckla sina idrottsprogram.

En ny fullstor anläggning för basket byggs i Hökarängen.

Hökarängens bollplan får konstgräsbeläggning och omklädningsbyggnad.

Sandåkra bollplan får konstgräsbeläggning och omklädningsbyggnad.

Mindre anläggningar för spontanidrott bör finnas på skolgården i samtliga skolor i Farsta och i olika bostadsområden.

Events/evenemang

Inom ramen för en idrottsprofilering bör större idrottsevenemang, med tonvikt på ungdomsidrott, kunna förläggas och utvecklas i Farsta. Eken Cup, en av landets största ungdomsturneringar i handboll, genomförs sedan länge på Gubbängsfältet. Genom utökad samverkan med staden bör Eken Cup kunna utvecklas till att bli en turnering som uppmärksammas långt utanför handbollsvärlden.

Ett annat exempel är innebandy där planer finns på en nationell ungdomsturnering som med fördel skulle kunna ha sin bas i Farsta och utvecklas av innebandyn och staden i samverkan.

På lite längre sikt

Samtliga bollplaner har konstgräsbeläggning; området kring Hökarängstoppen utvecklas för skidsport, motionsidrott och friluftaktiviteter; Gubbängsfältet är ett komplett idrotts- och evenemangsområde; området runt sjön Magelungen är ett naturligt friluftsområde som också rymmer en komplett roddstadion och ridanläggning m.m.

För att stärka idrottsprofileringen i Farsta kan idrottsnämndens tidsplan för ny- och ombyggnation av anläggningar ses över.

Enklare boendeformer eller kanske ett ”idrotshotell” i området runt ett tillskapat Farsta sportcentrum skulle på sikt ytterligare stärka idrottsområde Farsta.

Idrottsrörelsedrivna och privata anläggningar

Inom flera idrotter finns planer på såväl regionala som nationella och internationella satsningar på talangutveckling. Centra eller Akademier ska byggas med träningsanläggningar, bostäder och ibland arenor som avser att attrahera de allra främsta talangerna i skol- och juniorålder. Samverkan med skola är ofta ett uttalat och prioriterat mål i dessa satsningar. Förslagda till Farsta kan Akademier på denna nivå kraftfullt bidra till att förverkliga visionen om att Farsta 2030 är ett ledande idrottsnav. Förverkligande av sådana Akademier skulle underlättas om staden kunde anvisa mark och i övrigt vara behjälplig för att möjliggöra satsningar av detta slag. Utöver Gubbängsfältet kan området mellan Högdalstoppen, Fagersjötoppen och Hökarängstoppen utvecklas för framtida behov av idrott, motion och rekreation. Här kan allt från motions- och skidspår, fotbollsplaner och hallbyggnation samsas och områdets topografi utnyttjas på bästa sätt. Projektgruppen har bland annat fört samtal med intressenter inom tennisen om möjligheterna att förlägga en större anläggning/akademi hit. Om en ny pendeltågsstation anläggs vid nuvarande passage/övergång mellan Hökarängen och Fagersjö skulle området bli mer tillgängligt för fler stockholmare också utan bil.

I Larsboda finns mark tillgänglig som kan upplåtas för kommersiell idrottsanläggning med privat finansiering.

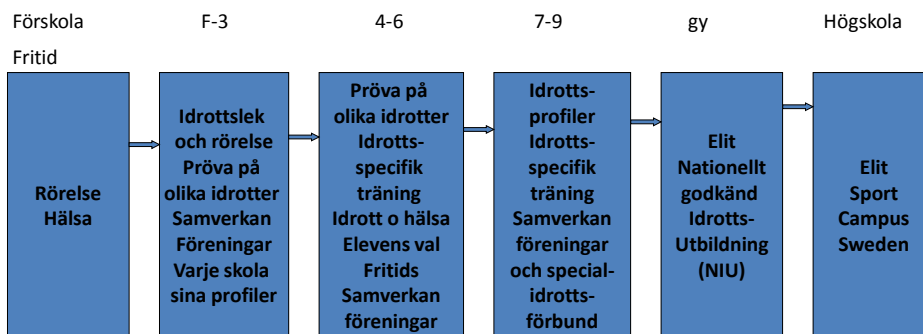
Övrig infrastruktur

Idrottsanknutna specialister inom medicin, fysiologi, psykologi, nutrition mm kan inbjudas att etablera verksamhet i Farsta, lämpligen i Farsta centrum eller i anknytning till någon Akademi.

Universitet och högskolor kan inbjudas att medverka i idrottsprofileringen bland annat med forskning kring påverkan på befolkningens hälsa, på talangutveckling och träning i olika åldersgrupper mm.

Tillgång till bostäder för inackorderade elever bör anskaffas. Förvaltningarna bör samverka med fastighetsägare i Farsta för att kunna erbjuda sådana bostäder.

Idrottsprofilering skolor i Farsta

Farsta stadsdelsförvaltning, idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen föreslår att Farsta stadsdelsnämnd, idrottsnämnden och utbildningsnämnden godkänner förslaget till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde enligt uppdrag från kommunfullmäktige inom ramen för visionen för Söderort 2030, och överlämnar det till kommunfullmäktige. Förvaltningarna föreslås ges i uppdrag att återkomma med konkreta förslag till genomförande i nämndernas verksamhetsplan 2011.